

ΕΤΟΣ 52ο

25 Ιουλίου 2004

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 30 (2669)

ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΟΥ ΧΟΡΤΑΣΜΟΥ ΤΩΝ ΠΕΝΤΑΚΙΣΧΙΛΙΩΝ

*«Λαβών τούς πέντε ἄρτους καί τούς δύο ἰχθύας...
ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τούς ἄρτους, οἱ δέ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις»*

Τό σημερινό Εὐαγγέλιο ἀφηγεῖται, ὅτι πλήθη ἀνθρώπων μέ πολλῆς ἀνάγκης ἀναζήτησαν, πεζῆ ἀπό τίς γύρω πόλεις, τό Χριστό στόν ἔρημο τόπο, στόν ὁποῖο εἶχε ἀποσυρθεῖ, γιά νά τόν ἀκούσουν καί νά θεραπεύσει τούς ἀρρώστους τους. «Ὅταν βράδιασε ἦλθαν σ' Αὐτόν οἱ μαθητές καί τοῦ εἶπαν: ὁ τόπος εἶναι ἔρημος καί ἡ ὥρα περασμένη· ἄφησε λοιπόν τόν κόσμον νά πᾶνε στά χωριά καί ν' ἀγοράσουν γιά τούς ἑαυτούς τους τρόφιμα».

Ἡ στάση τοῦ Χριστοῦ

Ἡ στάση ὅμως τοῦ Χριστοῦ εἶναι διαφορετική: «Δέν χρειάζεται νά φύγουν. Δώστε τους ἐσεῖς νά φᾶνε», τούς λέγει. Ἔτσι ἀνατρέπει τή βάση τῆς σκέψεώς τους. Θέλει στή λύση τοῦ προβλήματος νά τούς κάνει κοινωνούς. Νά μάθουν νά σκέπτονται ὄχι τί πρέπει νά γίνει γενικά καί ἀόριστα, ἀλλῆ τί πρέπει αὐτοί συγκεκριμένα νά κάνουν. Νά ἀναζητοῦν λύσεις στίς ὁποῖες μετέχουν προσωπικά. Αὐτή ἡ ἐνεργός συμμετοχή τῶν μαθητῶν δέν εἶναι ἄσχετη πρός τήν εὐχαριστιακή ἐρμηνεία τοῦ γεγονότος, γιά τήν ὁποία θά μιλήσουμε στή συνέχεια.

Καί μεῖς, οἱ σημερινοί μαθητές τοῦ Χριστοῦ, συχνότατα διαπιστώνουμε προβλήματα. Δέ φθάνει ὅμως νά περιγράψουμε τί πρέπει νά γίνει ἀπό τούς ἄλλους, ἀλλῆ πρέπει συγχρόνως νά ἐξετάζουμε σοβαρά τί μπορούμε νά προσφέρουμε κι ἐμεῖς, κι ὄχι νά βγάζουμε τόν ἑαυτό μας ἀπ' ἔξω.

Τό μεγάλο θαῦμα

Καί τό θαῦμα ἀρχίζει ἀκριβῶς ἀπό τό λόγο τοῦ Χριστοῦ, πού δίνει ἐντολή στους Μαθητές Του: «Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν». Ὁ Χριστός παίρνει τά ψωμιά καί τά ψάρια, προσεύχεται, τά τεμαχίζει καί τά δίνει στους μαθητές νά τά μοιράσουν σέ ὄλους. Χορταίνονται ὄλοι, πέντε χιλιάδες ἀνθρωποι, χωρίς νά ὑπολογι-

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ματθ. ιδ' 14–22)

Ὁ χορτασμός τῶν πεντακισχιλίων

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. Ὀψίας δὲ γενομένης, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρειάν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· Οὐκ ἔχομεν ᾧδε, εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. Ὁ δὲ εἶπε· Φέρετέ μοι αὐτούς ᾧδε. Καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους, καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, εὐλόγησε· καὶ κλάσας, ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἔχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνους πλήρεις. Οἱ δὲ ἐσθιόντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχιλιοί, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους.

σθοῦν γυναῖκες καὶ παιδιά, καὶ μένουσιν περισσεύματα δώδεκα καλάθια.

Μέσα στό μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας τὸ θαῦμα τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἄρτων καὶ τοῦ χορτασμοῦ χιλιάδων ψυχῶν συνεχίζεται. Πρῶτος προσφέρει τὰ μεγάλα καὶ ἀνεκτίμητα ὁ ἴδιος ὁ Χριστός χαρίζοντας τὸν «ἄρτον τῆς ζωῆς», τὸν ἑαυτοῦ· μετατρέποντας τὸ ψωμί καὶ τὸ κρασί τῆς προσφορᾶς μας στό τίμιο καὶ ἅγιο Σῶμα καὶ Αἷμα του, πού ἀγιάζει τοὺς πιστοὺς.

Ἀκολουθοῦν οἱ ἀμέτρητες χορεῖες τῶν ἁγίων μας, πού προσέφεραν θυσία ἀγάπης τὸν ἴδιο τους τὸν ἑαυτό· κι ὅλοι οἱ ἄλλοι μετά, οἱ ἀπλοὶ καὶ ἄγνωστοι μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ, πού φέρνουν πρόθυμα καὶ ἀφήνουν σ' Ἐκεῖνον ὅ,τι ἔχουν γιὰ τὴν κατὰ Χριστὸν αὔξηση τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, «ὑπὲρ τοῦ σύμπαντος κόσμου». Αὐτὴ εἶναι ἡ εὐχαριστιακὴ σημασία τοῦ σημερινοῦ θαύματος. Γι' αὐτὸ δὲν εἶναι τυχαῖο, ὅτι στό κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιο μετά τῆς διήγηση τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἄρτων ἀκολουθεῖ εὐχαριστιακὸς λόγος τοῦ Χριστοῦ περὶ τοῦ ἄρτου τῆς ζωῆς (6, 22-71) καὶ τὸ γεγονός τοποθετεῖται στίς παραμονές τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα. Ἦ ἀσ σημειωθεῖ ἀκόμη ὅτι ἡ εὐχαριστιακὴ ἐρμηνεία τοῦ θαύματος τῶν πεντακισχιλίων ἀπνηχεῖται καὶ στήν εἰκονογραφία τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως μαρτυρεῖ ἡ παρουσία ἰχθύων στίς συμβολικὲς παραστάσεις τῆς Θεῆς Εὐχαριστίας στίς κατακόμβες.

Ἡ εὐχαριστιακὴ ζωὴ

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πού ἐγίνε τὸ θαῦμα τοῦ χορτασμοῦ τῶν πεντακισχιλίων, πέρασαν χρόνια πολλὰ. Ὁ πολιτισμὸς ἀναπτύχθηκε, ἡ ἔρημος ὅμως δὲν ἔλειψε. Μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἔρημο τῆς σύγχρονης ζωῆς, κάθε τόσο ἀναδύονται πολὺπλοκα προβλήματα πού ζητοῦν ἐπιτακτικὰ ἀντιμετώπιση. Στίς ἀ-

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Ἐκεῖνον τόν καιρόν, εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολύν κόσμον καί τοὺς σπλαγχνίσθηκε καί ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους. Ὅταν δέ ἐβράδευσε, ἦλθαν σ' αὐτόν οἱ μαθηταί καί τοῦ εἶπαν, «Ὁ τόπος εἶναι ἔρημος καί ἡ ὥρα περασμένη· ἄφησε, λοιπόν τόν κόσμον νά πάνε εἰς τὰ χωριά καί νά ἀγοράσουν διὰ τοὺς ἑαυτοὺς των τροφίμα». Ὁ δέ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε, «Δέν ἔχουν ἀνάγκην νά πάνε· δώστε τους σεῖς νά φάγουν». Αὐτοὶ δέ τοῦ λέγουν, «Δέν ἔχομεν ἐδῶ παρά πέντε ψωμιά καί δύο ψάρια». Ἐκεῖνος δέ εἶπε, «Φέρετέ μου τα ἐδῶ». Καί ἀφοῦ διέταξε τόν κόσμο νά ξαπλώσῃ στό χορτάρι, **ἐπῆρε τὰ πέντε ψωμιά καί τὰ δύο ψάρια** καί ἀφοῦ ὕψωσε τὰ μάρτια του εἰς τόν οὐρανό, τὰ εὐλόγησε, τὰ ἔκοψε καί **ἔδωκε εἰς τοὺς μαθητάς τὰ ψωμιά, οἱ δέ μαθηταί εἰς τόν κόσμον**. Καί ἔφαγαν ὅλοι καί ἐχόρτασαν καί ἐσῆκωσαν ὅ,τι ἐπερίσσειε ἀπό τὰ κομμάτια, δώδεκα κοφίνια γεμάτα. Ἐκεῖνοι δέ πού ἔφαγαν ἦσαν πέντε χιλιάδες περίπου ἄνδρες ἐκτός τῶν γυναικῶν καί τῶν παιδιῶν. Καί ἀμέσως ὁ Ἰησοῦς ἀνάγκασε τοὺς μαθητάς νά μπουῖν εἰς τό πλοιάριον καί νά πάνε πρὶν ἀπ' αὐτόν εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην, ἕως οὗτου διαλύσῃ τόν κόσμο.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

ναζητούμενες ἡύσεις ὅς μὴν παραμερίζουμε καί τὴν προσωπικὴ μας συμμετοχὴ καί εὐθύνη. Καί κυρίως, μὴ ἠησημονοῦμε τὴν αἰώνια παρουσία τοῦ Χριστοῦ, πού δέν παύει νά ἐνδιαφέρεται γιὰ ὅλες τίς ἀνάγκες τοῦ ἡαοῦ, τίς πνευματικὲς καί ὑλικὲς καί εἶναι σέ θέση νά δίδει ἀπροσδόκητες ἡύσεις μέ τὴν ἀγάπη καί τὴν παντοδυναμία Του. Γιὰ νὰ τὸ κάνουμε ὁμῶς αὐτὸ πρέπει νά συνειδητοποιήσουμε ὅτι στό μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας ζοῦμε τόν ἀχόρταγο χορτασμό τοῦ θεοῦ ἐλλέους. Ὁ ἄρτος καί ὁ οἶνος πού προσφέρουμε στό Θεό συνοψίζουν καί περιλαμβάνουν ὅλη τὴ ζωὴ μας καί ὅλο τόν κόσμο μας. Ἀλλὰ καί ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἐν μετάνοιᾳ μετέχει τῆς Εὐχαριστίας καθίσταται καθολικὸς ἄνθρωπος, δηλαδή ἄνθρωπος πού ὑπερβαίνει τὴ διάσπαση καί τὴ μερικότητα διὰ τῆς μετοχῆς του στὴν καθολικὴ Ἀλήθεια καί Ζωή. Αὐτός εἶναι ὁ μόνος τρόπος οὐσιαστικῆς ἀνακαινίσεως τοῦ κόσμου. Διότι μόνον ἡ εὐχαριστιακὴ κοινότητα, ἡ ὁποία μεταμορφώνεται στὴ Θεία Εὐχαριστία, εἶναι δυνατόν καί νά μεταμορφώσῃ ἀληθινὰ τόν κόσμο. «Τὰ Σὰ ἐκ τῶν Σῶν Σοὶ προσφέρομεν...».

† Ὁ Φ. Ἀ.

25 Ἰουλίου 2004: ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Ἡ κοίμηση τῆς ἁγίας Ἄννης, μπρὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ὀλυμπιάδος διακόνου († 408-410) καί Εὐπραξίας († 413) ὁσίων. Μνήμη Ε΄ Οἴκουμ. Συνόδου ἐν Κπόλει. Ἦχος: βαρύς – Ἐωθινόν: Η΄ – Ἀπόστολος: Γαλ. δ΄ 22-27 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ιδ΄ 14-22.

Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 1 Αὐγούστου, Θ΄ Ματθαίου.
Ἀπόστολος: Α΄ Κορ. γ΄ 9-17 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. ιδ΄ 22-34.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΓΙΑ ΘΕΟΤΟΚΟ

ΘΕΟΜΗΤΩΡ, τοῦ ἁγίου Νικολάου Καβάσιλα (λόγοι στή Γέννηση, τόν Εὐαγγελισμό καί τήν Κοίμηση· μέ εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια).

ΘΕΟΤΟΚΟΣ, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου Δαμασκνοῦ (ὁμιλία στή Γέννηση καί τρεῖς ἐγκωμιαστικοί λόγοι στήν Κοίμηση· μέ εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια).

ΘΕΟΜΗΤΟΡΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ (Μητροπ. Πατρῶν Νικοδήμου) 102 κηρύγματα γιά τόν Ἀκάθιστο Ὕμνο, τήν Ὡδή τῆς Θεοτόκου καί τό Θεομητορικό ἔορτολόγιο.

ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΥΓΟΥΣΤΟΥ (Μητροπ. Πατρῶν Νικοδήμου) 98 κηρύγματα γιά τή Μικρή καί Μεγάλη Παράκληση καί τά ἀγιογραφικά καί ψαλμικά ἀναγνώσματα τους.

ΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΣ ΑἶΝΟΣ (Μητροπ. Γουμενίσσης Δημητρίου). Ἐντύπωμα τῶν πιστῶν, μέ ὑμνολογικό καί πατερικό ὕλικό γιά θεομητορικές ἑορτές.

ΟΙ ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ (Μητροπολίτου Φθιώτιδος Νικολάου). Οἱ ἱερές ἐμφανίσεις τῆς Παναγίας σέ Ἅγιους, οἱ ὀλοφάνερες παρουσίες της στούς πιστούς.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑ (Γεωργίας Π. Κουνάβη). Τό πρόσωπο τῆς Παναγίας γιά τή σωτηρία τοῦ κόσμου.

* * *

ΝΕΑ ΜΝΗΜΕΙΩΔΗΣ ΑΠΟΛΟΓΙΚΗ ΣΕΙΡΑ «ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΠΟΥΣ ΜΑΣ»

Ἐπί τέλους, τά ἁγιασμένα κείμενα τῶν Συναξαρίων, πού εἶναι καταχωρημένα στή Μηνναῖα τῆς Ἐκκλησίας μας, δίδονται γιά πρώτη φορά σέ προσεγμένη μετάφραση, μέ ἀναλυτική εισαγωγή καί πραγματολογικές σημειώσεις ἀπό τόν θεολόγο, φιλόλογο - λυκειάρχη Γεώργιο Δ. Παπαδημητρόπουλο. Κυκλοφοροῦν ὅλοι οἱ τόμοι (Ἰανουαρίου ἕως Δεκεμβρίου καί Τριωδίου - Πεντηκοσταρίου).

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προνεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, στήν ὁποία περιστασιακῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καί θά ὁμιλεῖ. 2) Κάθε Δευτέρα καί ὥρα 4.30 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στόν Ἱ. Προσκυνηματικό Ναό Ἁγίας Βαρβάρας στόν ὁμώνυμο Δῆμο Ἀττικῆς. Προνεῖται ἡ Παράκληση τῆς Ἁγίας καί ὁμιλεῖ ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἱεραίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διευκρίτιση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὄλο τόν κόσμο μέσω Ἴντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>